

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Panarion, Hoc Est, Arca Medica Variis Diuinæ Scriptvræ
priscorumq[ue] Patrvm Antidotis aduersus Animi morbos
instructa**

Busaeus, Johannes

Moguntiae, 1608

Pudor noxius.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54834)

eruditus exemplis, sciens habentem quippiam cupiditatis frena non posse moderari, nec finem eius in parua summa magnam consistere, sed in sola virtute nuditati, Ananiam & Saphiram, quia sibi quippiam de sua facultate seruauerant morte multauit, ut meritorium, quem ille vltro sibi pro reatu Dominice proditoris mulerat, in commendatio cupiditatis exciperent. Et paulo post. Hæc est igitur de philargyriæ perfit. Et victoria, ut parvissima cuiuslibet stipis in corde nostro residere non sinamus igniculum, certi quod restringendi eum non habebimus vterius facultatem, si quantumcunque scintilla huius in nobis materiam fouerimus. Quam virtutem non alias rectum valebimus illibatam, nisi in monasterio consistentes secundam Apostolum habentes vestem & vestitum, his contenti fuerimus.

VIDE. V. Avaritia. Consuetudo praua. Impatientia in paupertate. Inobediencia. Tentatio.

PVDOR NOXIVS.

Remedia contra Pudorem Noxium.

I REMED. Considera Spiritus sancti monita in vtroque testamento. In veteri monet, ut pudorem vel confusionem noxiam, hoc est, que secum affert peccatum, (quo scilicet a dicendo vel faciendo quod æquitas postulat retrahimur) fugias: vilem verò & honestam, qui homini gratiam & gloriam apud Deum conciliat, ut quo aliquem pudet male agere, amplectaris. Sic enim loquitur sapiens. Pro anima tua, ne confundaris dicere verum, id est, non pudeat te veritatem confiteri etiam cum periculo vitæ. Et enim confusio, addit, adducens peccatum, & est confusio adducens gloriam & gratiam. Deinde prioris confusionis noxiæ 4. si hinc exempla, vi si quis reueritus alicuius potentiam, mentiatur: si prætermittat, quos debet corrigere: si negligat indoctum, cum spes est promouenda salutis, erudiri si nolit peccata confiteri. Non confundaris, inquit, confiteri peccata tua. Et alibi. Amicum salutare non confundaris, a facie illius non me abscondam. Et iterum Et ne pro his omnibus confundaris, & ne accipias personam, ut delinquas. De lege altissimi, & testamento, & de iudicio iustificare impium, de verbo sociorum & vituperum & de datione hereditatis amicorum, & de æqualitate staterum & ponderum, de corruptione emptionis & negotiatorum. Quibus verbis monet sapiens, ne quis pudore sinat se auocari ab obseruatione præcepti diuini, vel à iusta sententia in iudicio ferenda, vel ab hereditate secundum æquitatem distribuenda, vel

Eccl. 4. 24. 25.

V. 26. 27. 28. 30.
33.

Cap. 27. 31.
Cap. 4. v. 1. 2. 3.
4. 5.

vel ab emptione venditioneque iusta. **I N N O V O** vero testamento per os Christi saluatoris non leuem comminatur poenam pudor i noxio. *Qui me confusus fuerit, ait apud Marcum, & verba mea in generatione ista adultera & peccatrice, & filius hominis confundetur eum, cum venerit in gloria Patris sui cum angelis sanctis. Et apud Lucam, Qui me erubuerit, & meus sermores, hunc filius hominis erubescet, cum venerit in maiestate sua, & patris, & sanctorum angelorum.* Deinde per os B. Pauli hortatur Timotheum Episcopum, vt hunc pudorem horreat, dicens. *Noli erubescere testimonium Domini nostri, neque me vincitum eius.* Et iterum. *Solicite cura te ipsum probabilem exhibere Deo, operarium inconfusibilem.* Idque suo exemplo. *Promptum est, inquit, ad Romanos, & vobis, qui Romanastis, Euangelizare. Non enim erubescio Euangelium.* Atque familiae Onesiphori, de qua ita scribit. *Det misericordiam Dominus Onesiphori domini, quia saepe me refrigeravit, & catenam meam non erubuit.* Denique & B. P E T R V S nos ab hoc inutili pudore deterret. *Nemo, inquit, vestrum pattatur vt homicida, aut fur, aut maledicus, aut alienorum appetitor. Si autem vt Christianus, non erubescat: glorificet autem Deum in isto nomine.*

Marc. 8. 38.

Luc. 9. 26.

1. Timot. 1. 8.

2. Tim. 2. 15.

2. Timot. 1. 16.

1. Pet. 3. 14.

II. REMED. Considera sententias praeceptorum Patrum. **TERTVL- LIANVS** in Scorpiaco. *Plus est autem, quod Christus & confusio confusioem comminatur. Qui me confusus fuerit coram hominibus, & ego confundar eum coram patre meo, qui in caelis est.* Sciebat enim a confusione vel maxime formari negationem, mentis statum in fronte consistere, priorem esse pudoris, quam corporis plagam. Et in libro de poenitentia agens de iis quos pudet patefacere peccata in confessione sacramentali. *Plerosque, inquit hoc opus, vt publicationem sui, aut suffugere, aut de die in diem differre, praesumo, pudoris magis memores, quam salutis: velut illi qui in partibus verecundioribus corporis contracta vexatione conscientiam mendacium vitant, & ita cum erubescencia sua seruant. Intolerandum scilicet pudori, Domino offenso satisfacere saluti, pro ducte reformari.* **B. CYPRIANVS** de lapsis, Christus in praecipis suis dicit. *Qui confusus me fuerit, confundet eum filius hominis.* Et Christianum se putat, qui Christianus esse, aut confunditur aut veretur? *Quomodo potest esse cum Christo, qui ad Christum pertinere, aut erubescit, aut metuit?* **S. AMBROSIVS** ad Valentinianum Imperatorem. *Non erubescio cum toto orbe longeva conuerti. Verum certe est, quia nulla aetas ad perdendum sera est. Erubescat senectus, quae emendare se non potest. Non annorum canities est laudanda, sed morum. Nullus pudor est, ad meliora transire.* **S. HIERONYMVS** in Ecclesiastica, agens de confessione sacerdotum facienda. *Si enim, inquit, egrotus erubescat vulnus medico confiteri, quod ignorat, medicina non curat.* **D. AVGVSTINVS** ad Vincentium, quem pudebat corrigere errorem. *Quid adhuc dubitas tenere quod sentis, nisi quia id quod non sentis, vel aliquando sensisse vel aliud defendisse confunderis & dum erubescis corrigere errorem, non erubescis remanere in errore, quod vixque potius erubescendum fuit? Hoc est illud, quod scri-*

Tert. in Scorp.

Aicos.

Marc. 8. 38.

Cyp. serm. 4.

Amb. L. 5. ep. 31.

Hier. ad. e. 10.

Aug. ep. 42.

114762

Eccli. 4. 24.

Gal. 2. 18.

Greg. hom. 10.

Eccli. 4. 14.

Luc. 9. 16.
Bern. c. 11.

Heb. 11. 24.

Amb. serm. 8.
Et ep. 36. ad Sa-
binum.

2. Reg. 6. 14.

Id serm. 7. & cp.
3. ad Sabin.

ptura non tacuit. Est confusio adducens peccatum, & est confusio adducens gratiam & gloriam. Confusio adducit peccatum, cum erubescit quisque pravam mutare sententiam, ne aut inconstans putetur, aut diu errasse seipso iudice teneatur. Confusio autem adducit gratiam & gloriam, cum erubescit quisque de propria iniquitate, & penitens in melius commutatur: quod et facere piget illa permissa confusione superatum, ut tibi ab hominibus nescientibus quid loquantur obiciatur illa Apostolica sententia. Si enim, quae destruxi, haec eadem iterum aedifico, prauaricatore me ipsum confiteor. **GR**EG. in Ezechielem. Sicut verecundus laudabilis est in malo, ita reprehensibilis est in bono. Erubescere enim malum sapientia est. bonum vero erubescere, fatuatio. Unde scriptum est. Est confusio adducens peccatum: & est confusio adducens gloriam. Qui enim erubescit penitendo mala quae fecit, ad vitam liberatam peruenit. Qui vero erubescit bona facere, a statu rectitudinis cadit atque ad damnationem tendit, sicut per redemptorem dicitur. Qui me erubuerit, & meos sermones, hunc filius hominum erubescet, cum venerit in maiestate sua. **S. BERN.** ad milites templi exponens eundem locum Sapientis. Bonus pudor est, inquit, quo peccasse, aut certe peccare confunderis. Huiusmodi procul dubio pudor fugas opprobrium, parat gloriam, &c. Quod si quisquam confiteri confunditur, id quoque unde compungitur talis pudor peccatum adducit, & gloriam de conscientia perdit, quando malum, quod exprofundo cordis compulso conatur expellere pudor ineptus obruto laborum ostio, non permittit exire.

III. REMED. Considera exempla sanctorum, qui noxio pudore cum nullum dederunt. Primum sit Moysi, de quo Apostolus. Fide Moysi grandis factus negauit se esse filium filiae Pharaonis magis eligens affligi cum populo Dei, quam temporalis peccati habere incunditatem, maiores diuitias aestimans obprobrio Aegyptiorum improperium Christi. Unde **AMBROS.** scribens in psalmum 138. Moyses ait, noluit rex esse cum possit, sed opprobrium Christi thesauris Aegypti arbitratus est preferendum, sed fugiendo potentiam, potentior factus est. Facilius est in Deum regi Pharaoni, hoc est, regi terribili, quem rex timeret. Et in se vii, tanquam **DEVS**, peccatoribus esse terrori, regibus reuerentia, &c. contemne qua seculi sunt, & Dominica passionis opprobrium contemne omnibus preferre diuitis. opprobrium dicitur quod illis videatur opprobrium, hoc est, Iudaeis scandalum, gentibus stultitia, nobis autem virtus Dei atque sapientia. Sed hoc Pharaon opprobrium putans, hoc est, inopiam, ignobilitatem, contumelias, maluit diaboli esse quam Dei portio. **II. est DAVID** regis, qui omni pudore contempto non dubitauit ante arcam Domini ephod lineo accinctus, ut est in Sacra Regum historia totis viribus saltare, quod cum coniux eius Michol filia regis Saul tanquam scuriale factum ei exprobrasset, respondit. Ante Dominum, qui elegit me potius quam patrem tuum, & quam omnem domum eius, viltior sum plus quam factus sum, & ero humilius in oculis meis, & cum ancillis de quibus locuta es, & gloriosior apparebo. Haec mox laudatur. Igitur Michol filia Saul non est natus filius vsque in diem mortis suae. Unde concludit **AMBROS.** loco ante citato. Evidens itaque exemplum, quo & Propheta

qui perhibebat in organis, & saltans ante arcam Domini iustificatus est, & illa Greg. c. 37.
 quæ reprehendit eum sterilitate damnata est. Et B. GREG. in libro 27. Moralium.
 Ecce, inquit, quem Dominus cunctis singulariter prætulit, sese sub Domino, & exa-
 guando minimis & abiecta exhibendo contemnit. Non potestas regni ad memoriam re-
 ducitur, non subiectorum oculis saltando vilescere metuit, non se honore prælatum cæ-
 teris, ante eius arcam, qui honorem dederat, recognoscit. Coram Deo egit vilis & extre-
 ma, ut illa ex humilitate solidaret, quæ coram hominibus gesserat fortia. Quid de eius
 factis ab aliis sentiat ignoro, ego David plus saltantem suscepo, quam pugnantem. Pu-
 gnando quippe hostes subdidit: saltando autem coram Domino semetipsum vicit.
 Ill. exemplum est Prophetarum, qui non veriti sunt Domino obedire
 in materia summæ confusionis. Nam ISAIA S iussus est nudus incede- Isai. 20.
 re. Ita enim scribit ipse. In tempore illo locutus est Dominus in manu Isaia filij Amos
 dicens, Vade, & solue saccum de lumbis tuis, & calceamenta tua tolle de pedibus tuis. Et
 fecit sic vadens nudus & discalceatus. Ac Origenes quidem contra Celsum Orig. lib. 7.
1 cr. 17. 1.
 testatur eum per triennium integrum nudipedem ambulasse. 2. IERE-
 MIAS iussus est primo se præcingere lumbarilino, necq; ad Euphratem
 & ibi illud abscondere in foramine petrae, donec computresceret: pu- 1 cr. 19. 1.
 tur factum verò rursus effodere & populo ostentare. Deinde iussus est à
 senioribus accipere lagunculam testeam, eamq; frangere in oculis viro- 1 cr. 27. 1.
Ezech. c. 4.
 rum ipsum comitantium. Tum gestare collo catenam ligneam & alia
 vincula, quod & fecit, licet à populo irrideretur. 3. EZECHIEL iussus est
 saginam ferream inter se & civitatem ponere, & dormire in latere si- Ezech. 5. 1.
 nistro 390 dies, in dextro verò 40. Deinde iussus est comedere panem
 subcineritum opertum stercore humano, & cum illud deprecaretur, Ezech. 5. 1.
 factem bouino. Tertio gladio acuto radere pilos capitis & barbae, vnamq;
 eorum partem igni comburere in medio civitatis: alteram gladio concide-
 dere in eius circuitu, tertiam verò dispergere in ventum, & paruum nu-
 merum ex eadem ligare in summitate sui pallii, & rursus eos in ignem Heb. 11. 36.
 proicere. Quæ omnia licet ridicula videri possent, hominemq; pudefa-
 cere, tamen fecit. Eodem pertinent, quæ Apostolus de veteris testamenti
 sanctis scribit. Alii, inquit, ludibria & verbera experti, insuper & vincula &
 carceres, lapidati sunt, secti sunt, tentati sunt, in occasione gladii mortui sunt, circumierunt Luc. 2. 12.
 in melioris, in pellibus caprinis, egentes, angustiati, afflicti, quibus dignus non erat mun-
 dus. IV. exemplum sit Christi Domini, cuius vita secundum mundi iudi- Luc. 2. 12.
 cium videri potest plena confusionis, non noxia, sed salutaris. Natus enim
 est in loco vilissimo, nempe stabulo inter bestias & depositus in præse-
 pio. adoratus ab infimo genere hominum, nempe pastoribus nocte su-
 per gregem vigilantibus. educatus ab egenis parentibus in summa rerum
 inopia, sic ut iam adultus vixerit ex aliena liberalitate, testatusq; sit se nec Matt. 8. 20.
Matt. 7. 16.
 habere, ubi caput suum reclinare posset. Non erubuit publicè detractis

- Matth. 4. 5. vestibus in Iordane baptismum à B. Ioanne recipere. Permissit ut ab ipso
 Ioan. 11. 25. Satana in pinnaculum templi, & in montem excelsum deferretur. Admo
 quali triumphans Hierosolymam acclamantibus pueris inuectus est
 cum infamibus hominibus publicanis & meretricibus conuersati non
 detrectauit: rudes & pauperes piscatores in discipulos adscioit: con
 tumeliis multis à Scribis & Phariseis affectus, ac tandem captus, conu
 Matth. 4. 12. tus, velatus, flagellatus, spinis coronatus, per ludibrium veste purpu
 rea & alba indutus & velut rex flexo poplite salutatus, ac demum in
 Matth. 26. 67. medio latronum, velut mortaliū deterrimus, cruci suffixus. Ut mo
 rito B. Paulus præceteris iam dictis exemplis hoc admirandum de con
 Heb. 11. 28. tempta confusione exemplum CHRISTI nobis proponat, dicens
 aspicientes in Auctorem fidei & consummatorem IESVM, qui proposito sibi ga
 dio sustinuit crucem, confusione contempta, atque in dextera DEI sedet. Recogit
 enim eum, qui talem sustinuit à peccatoribus aduersum semetipsum contradistinctum.
 V. exemplum sit Apostolorum, qui insistentes magistri sui vestigiis li
 benter omnis generis contumelias & ludibria post acceptam Spiritus
 Act. 5. 40. sancti gratiam sustinuerunt. Nam cum ob prædicationem Evangelii ce
 si fuissent, ibant, inquit B. Lucas in historia Apostolica, gaudentes à con
 fectu consilii, quoniam digni habiti sunt pro nomine IESV contumeliam pati. Idem
 Heb. 20. 38. scribit B. Paulus de eorum imitatoribus primis Christianis, dum ait ad
 Hæbreos. Rememoramini pristinos dies, in quibus illuminati magnum certamen
 sustinistis passionum, & in altero quidem opprobriis & tribulationibus specta
 culum facti: in altero autem socii taliter conuersantium effecti. Nam & vobis
 1. Cor. 1. 23. compassi estis, & rapinam bonorum vestrorum cum gaudio suscepistis, cognoscite nos
 habere meliorem & manentem substantiam. Scribit & de se. Nos, inquit, præ
 dicamus CHRISTVM crucifixum, Iudæis quidem scandalum, gentibus autem
 1b. c. 4. 5. stultitiam, ipsis autem vocatis Iudæis atque Græcis Christum Dei virtutem, & Dei
 sapientiam, quia quod stultum est Dei, sapientius est hominibus, & quod infirmum est
 Dei, fortius est hominibus. Et rursus. Puto quod Deus nos Apostolos nouissimos & ster
 2. Cor. 12. 9. dis, tanquam morti destinatos, quia spectaculum facti sumus mundo, & Angelis & ho
 minibus. Nos stulti propter Christum, & c. purgamenta huius mundi facti sumus,
 omnium peripsa usque adhuc. Quin nec gloriari ac exultare dubitat in his
 Gal. 6. 14. irrisionibus & probris. Libenter, inquit in posteriore ad Corinthios, glori
 bor in infirmitatibus meis, ut inhabitet in me virtus Christi: Propter quod placeo mihi
 in infirmitatibus meis, in contumeliis, & c. Et ad Galatas. Mibi autem absit gloriari
 nisi in cruce Domini nostri IESV CHRISTI, per quam mihi mundus cruci
 xus est, & ego mundo. Eodem pertinent exempla innumerabilium Marty
 rum & Confessorum similes confusiones pro Christo & veritate passio
 num.

IV. REMEDIUM. Considera causam, cur Sancti nullo pudore,
 vel

vel confusione absteriti sint à prædicatione Euangelii, vel confessione veræ fidei, vel veritatis defensione, vel obseruatione diuinorum mandatorum, aliorumque bonorum operum, nempe quia ob oculos positam habebant copiosam remunerationem in cælis paratam, & in scripturis sacris promissam. Vt apud Matthæum, dum Christus ait. *Beati estis. cum ma-*

Matth. 5. 11.

ludixerint vobis, & persecuti vos fuerint, & dixerint omne malum aduersum vos, mentientes propter me: gaudete & exultate, quoniam merces vestra copiosa est in cælis.

Et apud Paulum ita scribentem. *Id quod in presenti est momentaneum, & leue tribulationis nostræ, supra modum in sublimitate æternæ gloriæ pondus operatur in*

2. Cor. 4. 16.

nobis, non contemplantibus nobis quæ videntur, sed quæ non videntur. Quæ enim videntur, temporalia sunt: quæ autem non videntur, æterna sunt. Signanter hoc antidotum notauit idem Apostolus cum in aliis, tum in exemplo supra allato de Moyse. nã cum dixisset, Moysen maiores diuitias æstimasse thesauro

Heb. 11. 26.

Ægyptiorum improprium Christi, mox addit. Aspiciēbat enim in remunerationem. Deinde cum causam reddere vellet, cur Primi Christiani, cum gaudio opprobriis & tribulationibus spectaculum facti essent, & rapinam bonorum suorum sustinuisent, subiunxit: *cognoscentes vos habere meliorem & manentem substantiam. Nolite itaque amittere confidentiam vestram, quæ magnam habet remunerationem. Patientia enim vobis necessaria est, vt voluntatem Dei facientes reportetis promissionem.* Imò docet & IESVM Christum. *proposio*

Heb. 10. 34.

Heb. 12. 2.

sibi gaudio sustinuisse crucem confusione contempta, atque in dextra sedis Dei sedere. Quod enim illud fuit gaudium, nisi felicitatis æternæ, quod per confusionem ignominiosæ mortis secundum humanitatem promeruit, testecodem Apostolo in epistola ad Philipenses: nam cum ibi dixisset. *Flu-*

Phil. 1. 8.

misit semetipsum factus obediens vsque ad mortem, mortem autem crucis. statim addit. *Propter quod & Deus exaltauit illum, & donauit illi nomen, quod est super omne nomen.* Quem locum tractans B. AUG. in Ioannem. *Humilitas, inquit, claritatis est meritum, claritas humilitatis est premium, sed hoc factum est in forma serui.* Et commentarius Ambrosii. *Quid, inquit, & quantum humilitas mereatur, hic ostenditur.*

Aug. tract. 104.

Amb. in ep. ad Philip.

V. R E M E D. Considera et aliam causam, cur sancti dictam confusionem contempserint, priori contrariam, nempe qui reformidarunt confusionem æternam in die iudicii extremi futuram, quam item disertè Christus comminatus est apud Lucam & Marcum supra citatos. *Qui me-*

Marc. 8. 38.

confusus fuerit, inquit, & verba mea, & filius hominis confundetur eum, cum venerit in gloria Patris sui cum Angelis sanctis. Ad quam confusionem respexit SALOMON, cum in Prouerbiorum initio sic loquentē inducit Dei filium. *Quia vocaui, & reuistis: extendi manum meam, & non fuit qui aspiceret. Despexistis*

Prou. 1. 24.

omne cõsiliũ meũ, & increpationes meas neglexistis, ego quoq; in interitu vestro ridebo, & sub sannabo, sicut vobis id, quod timebatis, aduenerit. Cum irruerit repentina calamitas,

& interitus quasi tempestas ingruerit; quando ueneris super vos tribulatio & angustia. Et IEREMIAS. Idcirco, qui persequuntur me, cadent & infirmi erunt: qui non intellexerunt opprobrium sempiternum, quod nunquam delebitur. Et iterum. Dabo vos in opprobrium sempiternum, & in ignominiam eternam, qua nunquam delatione delebitur. Tanta uero tunc confusio est futura eorum, qui exigent confusioem pro defensione ueritatis, & diuinorum mandatorum obseruatione in hac uita sustinere noluerunt, ut, teste ISAIA Propheta, ingressuri sint scissuras petrarum, & in cauernas saxorum a facie formidinis Domini, & a gloria maiestatis eius. dicturiq; perhibente Iohel Propheta, Balaam, & B. Ioanne in Apocalypsi, montibus. Operite nos, & collibus. Cadite super nos, & abscondite nos a facie sedentis super thronum, & ab ira Agni. Quanta, inquit B. EPHRAIM, in sermone de patientia, & consummatione seculi, eos confusio eorum infirmitate tunc apprehendet, nullam habentes excusationis suae uiam, & quantae eos, cum ad sinistram Regis segregabuntur, uerecundia corripiet? quanta in eos tenebra irruent, quando in ira sua loquetur ad eos, & in furore suo conturbabit ipsos, dicens. Discedite a me maledicti in ignem eternum, qui preparatus est diabolo & angelis eius? Hoc contidoto impulsus quondam est celeberrimus apud Romanos Rhetor M. VICTORINVS, (qui & statua in foro meruit), ut post conuersionem suam ad Christi fidem omni post habito pudore publice in Ecclesia Catechumenum se professus sit, quod commemorat AVGVSTINVS in libris Confessionum his uerbis. Legebat sanctam scripturam, omnesq; Christianas litteras intelligebat studiosissime & perscrutabatur, & dicebat Simpliciano, non palam, secretius & familiarius. Noueris me iam esse Christianum. Et respondebat illi. Non credam, nec deputabo te inter Christianos, nisi in Ecclesia Christi te uidero. Ille autem irridebat eum, dicens. Ergone parietes faciunt Christianos? Et hoc saepe dicebat, iam se esse Christianum, & Simplicianus illud saepe respondebat, & saepe ab illo parietum irrisio reperebatur. Amicos enim suos uerebatur offendere si perbos daemoneolas. Sed postquam legendo & inhiando auxit firmitatem, timuitq; negari a Christo coram angelis sanctis, si eum timeret coram hominibus confiteri, reusq; sibi magni criminis asperuit, erubescendo de sacramentis humilitatis uerbi tui, & non erubescendo de sacris scripturis superborum daemoneolarum, quae imitator superbus acceperat, depuluit uanitatem, & erubuit ueritati. Subitoque & inopinatus ait Simpliciano, ut ipse narrabat. Eum in Ecclesiam, Christianus uolo fieri. At ille non capiens se laetitia perrexit cum eo. Ubi autem imbutus est primis instructionum sacramentis, non multo post etiam nomen accepit, ut per baptismum regeneraretur, mirante Roma, gaudente Ecclesia.

VI. REMED. Considera, pudorem salutarem, uel confusiones pro Christo, uel ueritate perpeffas, uti & certas afflictiones, habendas loco gemmarum, aliorumque pretiosorum lapillorum, quia illis imprimis promeremur gratiam & gloriam, hoc est, conteximus coronam uitae aeternae. Qua de causa Ecclesiasticus supra allegatus dixit. Est confusio ad laudem

gloriam

Ier. 20. 1.
c. 23. 49.

Isa. 2. 11.

Iohel. 10. 8.
Luc. 21. 31.
Apoc. 6. 16.
Ephr. tom. 1.

Matth. 25. 41.

Aug. lib. 8. c. 2.

Eclli. 4. 17.

gloriam & gratiam. 2. Christus Saluator vocavit beatos, adiuncta promissione copiosæ mercedis, qui contumelias & maledicta hominum patienter sustinuerint. Similiter & B. Petrus. *Si quid patimini propter iustitiam, inquit, beati.* & B. Iacobus. *Beatus vir, qui suffert tentationem, quoniam cum probatus fuerit, accipiet coronam vitæ.* 3. B. Paulus testatur etiam leuem & momentaneam tribulationem, cuiusmodi est irrifio verbis facta, æternam gloriæ pondus in sublimitate operari in nobis. 4. Ecclesia in summa veneratione habuit huc vsq; etiam instrumenta passionis Christi vel aliorum Martyrum, quibus illis aliqua illata est contumelia, atque imprimis crucem Christi, clauos & spinas, quibus nihil in tota Christi passione contemptius, ignominiosius, & quod iudicio mundi maiorem afferret confusionem. Quare B. CHRYSOSTOMVM non puduit de D. PAULI catenis serereis, quibus vincetus fuit ita scribere & ad populum Antiochenum loqui. *PAVLVS vincetus IESV Christi inquit, (Apostolus initio epistolæ ad Philæmonem) & Timotheus frater, Magnum Pauli oraculum, non principatus & honoris nomen, sed vincula & catene. Vere magnum ipsum & splendida alia multa faciunt, in cælum r. pi. tertium, in paradysum deferri, verba audire ineffabilia, sed horum nihil posuit, sed pro omnibus catenam: hæc enim magis, quam illa, illustrem reddebat & splendidum. Non ita rex diademate gloriatur, ut ille vinculis delectabatur. & valde congruè. Diadema nempe solum coronato capiti ornatum affert. catena verò & ornatum multò maiorem & tuiclam. Corona sæpe regia innumeros allexit insidiatores, & in tyrannidis concupiscentiam incitavit. Catena verò, cum sit pugna contra demones, illorum repellit insidias. Et paulo post, Qualia verò erant vincula, que tantum vinculis gloria tulerunt? Nonne è ferro fabricata erant? E ferro quidem fabricata, sed multam habebant spiritus gratiam efflorentem, quoniam propter Christum illis Paulus circumdatus erat. O miraculum. serui vinculi sunt, Dominus crucifixus, & prædicatio quotidie crescit, & per qua opera putabatur prohiberi, per hæc accensa est. Et Crux & vincula, que esse videbantur abominatio, nunc salutis signa sunt facta. Et quotibet auro ferrum illud nobis præi. sius erat, non propter naturam propriam, sed propter causam dñam Et multo post. Iudici, in Actis Apostolorum, dixit. Optarem te vti. que feri Christianum absque vinculis his. Dixit, absque vinculis his non ipse vincula recusans, absq. sed illius condescendens infirmitati. quoniam ipse sic illa diligebat, ut ambitiosa mulier monilia sua. Vnde hoc manifestum? Gaudeo in passionibus meis, inquit. Et. Libenter gloriabor in infirmitatibus meis, in contumeliis, &c. Sic vbiq; gloriatur in tribulationibus Paulus, & ea re nimium delectatur. Et merito. Nam hoc est, quod maxime Christi virtutem demonstrat, & per illa Apostoli omnia mala vicerunt, DENIQ; ipsi impii in extremo Iudicii die fatebuntur omnibus piis irrifiones & Annas ab ipsis perpeffas cessisse in summam gloriam. Nam ita loquuntur apud Sapientem, præ angustia spiritus gementes. Hi sunt, quos alii. Sap. 5. 1. quando habuimus in derisum, & in similitudinem inproperij. Nos insensati vitam illorum*

Marth. 5. 12.

1. Pet. 3. 14.
Iac. 1. 12.

2. Cor. 4. 17.

Chry. hom. 16.

Act. 26. 29.
Rex. Agrippa.

Sap. 5. 1.

torum estimabamus insaniam, et finem illorum sine honore: ecce quomodo comparati sunt inter filios Dei, et inter sanctos sers illorum est. Ergo errauimus a via veritatis, etc.

VII. REMED. est oratio, vel diuini auxilii inuocatio, maximè quando periculum est, ne pudori noxio succumbas. Hoc reliquit nobis propheta regius Dauid. Nam cum in persona Christi in psalmo 68 dixisset. Quoniam propter te sustinui opprobrium; operui confusio faciem meam. Et proposui vestimentum meum ciltitum, et factus sum illis in parabolam. Aduersum me loquebantur, qui sedebant in porta: et in me psallebant, qui bibebant vinum: mox subiecit. Ego verò orationem meam ad te Domine. In quæ verba B. A. V. G. Quando enim malediceris, et quid agas non habes, quando tibi actantur opprobria, et quomodo corrigas eum, a quo actantur, non inuenis, nihil tibi restat, nisi orare. Sed memento pro ipso orare. Hoc antidotum & Christus Dominus, impendente sua passione quæ plena fuit opprobriorum, contumeliarum, & illusionum. vsurpauit cum in horto tertio cum lacrymis Patrem coelestem orauit, & Apostolis id ipsum tradidit, dicens. *Vigilate & orate, ut non intretis in tentationem.* Imò & quotidianæ Dominicæ orationi includi voluit, cum dicitur. *Et ne nos inducas in tentationem.*

Aug. con. 1.
in Plal. 68.

Matth. 26. 41.

Matth. 6. 13.

VIDE V. Amor sui. Gloria vana. Immortificatio passionum. Pusillanimitas. Timor humanus. Tristitia.

PUSILLANIMITAS.

Remedia contra Pusillanimitatem.

I. REMEDIUM. Considera sententias diuinæ scripturæ de Pusillanimitate, & virtute ei contraria, fortitudine & longanimitate. Primo enim dehortatur nos S. scriptura à pusillanimitate. *Noli esse pusillanimis, inquit Ecclesiasticus, in animo tuo.* Et Isaias. *Dicite pusillanimis; confortamini, et nolite timere,* & Apostolus ad Thessalonicenses. *Consolamini pusillanimes.* Deinde hortatur ad animi fortitudinem. *Viriliter agite, ait rex Dauid, et confortetur cor vestrum, omnes qui speratis in Dominum.* Et B. Paulus. *Frater confortamini in Domino, et in potentia virtutis eius.* Et S. Ioannes. *Scribo vobis inueni, quoniam fortes facti estis, et verbum Dei manet in vobis, et vicistis malignum.*

Eccle. 7. 9.
Ista 35. 7.
1. Thess. 5. 14.
Psal. 30. 25.
Eph. 6. 10.

1. Ioan. 2. 14.

Hier. in ep. ad Galat. 5.

Amb. 1. offic. 236.

II. REMED. Considera dicta sanctorum Patrum. HIER. Post pacem sequitur longanimitas, siue patientia, quia utroque modo paradoxorum possunt interpretari. Huic contraria est pusillanimitas, de qua scribitur. *Pusillanimus vehementer insipiens: qui vero patiens est, et vniuersa sustinet, vir patiens.* AMBROSIVS Reuera iure ea fortitudo vocatur, quando vnusquisque seipsum vincit, iram continet, nullis illecebris emollitur atque inslectitur, non aduersis perituratur, non exollitur secundis, et quasi vento quodam variarum rerum circumfertur mutatione. *Quid autem excelsius et magnificentius, quam exercere mentem, afficere carnem et in seruitu-*